N:r 5 för år 1887 åtföljes af en bilaga, sid. 401—432.

Pietisten.

Utgifwen
af
P. Waldenström.

Fyrationdesjette årgången.

N:r 5 | September | 1887.

Swar på bref.

Är det rätt att hafwa stadgar för en kristen församling? Hwar står det i bibeln, att man skall hafwa sådana? — Till swar på frågan, om det är rätt att hafwa stadgar för en kristen församling, torde kunna swaras, att det helt enkelt är **oundwikligt**. Ty hwad äro stadgar? De äro uttryck af öfwerenskommelser och beslut, som församlingen fattat med afseende på sina angelägenheter. Sådana öfwerenskommelser och beslut **måste** finnas. Församlingen eger t. ex. bönehus. Det måste då bestämmas, huru med detta bönehus skall förfaras, hwem som skall hafwa wården derom, för hwilka ändamål det må öppnas eller icke öppnas, hwem som skall waka deröfwer, att församlingens beslut i den delen efterlefwas o. s. w. Församlingen kan ju icke ständigt wara tillsammans för att besluta för hwarje särskildt fall. Likaså: församlingen har hwarjehanda andra ekonomiska angelägenheter, som kräfwa, att räkenskaper föras. Af hwem dessa räkenskaper skola föras, huru de skola granskas och delgifwas församlingen o. s. w., allt sådant der måste också beslutas och stadgas.

Hwad beträffar sjelfwa werksamheten, måste man ju bestämma om de offentliga predikostunderna, på hwilka dagar och tider de skola hållas. Icke kan församlingen wid hwarje särskild predikostund besluta, när den näsla skall hållas. På det sättet skulle folket aldrig kunna weta, när de finge komma och höra Guds ord i den församlingens bönehus. Men icke blott det. För gemensamma beslut angående församlingens angelägenheter måste församlingssammankomster hållas. Det är då nödwändigt, att wissa dagar och tider bestämmas för dessa, så att alla weta det. Behöfwes det, att på mellantiderna någon gång församlingen sammankallas, så måste det ju wara bestämdt, hwem som skall sammankalla henne, så att inte Pål kallar henne till sammanträde på måndagen och Per kallar henne på tisdagen o. s. w. Widare: huru beslut i församlingen skall fattas, om både män och qwinnor skola deltaga deri, om rösträtt äfwen skall tillkomma minderåriga, t. ex. 14- och 15-åringar, som kunna

tillhöra församlingen, huru man skall förhålla sig, om lika många röster gifwas för och mot en sak — allt sådant der måste församlingen komma öfwerens och bestämma om, och så uppkomma stadgar.

"Ja, säga några, för sådant der behöfwas dock inga stadgar. Alla sådana der bestämmelser kan man hafwa i protokollen". Nuwäl, men då är det ju i alla fall stadgar. Ty icke upphöra stadgar att wara stadgar för det, att de stå i protokollen, och icke blifwa de stadgar derigenom, att de sammanfattas och tryckas på ett särskildt papper, så att hwar och en medlem i församlingen sjelf kan se och weta, hwad som är bestämdt till efterrättelse.

Och för resten, då det frågas, hwar det står i bibeln, att man skall hafwa stadgar, så frågas: Hwar står det då i bibeln, att man skall hafwa **protokoll**? Ja, hwar står det, att man ens skall hafwa bönehus? Ingen församling på apostlarnes tid har haft något sådant. Hwar står det, att räkenskaper skola föras öfwer församlingens ekonomi, eller att dessa skola granskas af församlingen? "Ja, säger du, med sådana frågor kan man ju komma till hwilka orimligheter som helst?" Alldeles riktigt, och derför bör man icke heller fråga: Hwar står det i bibeln, att man skall hafwa stadgar? Wisar det sig praktiskt att hafwa dem, så är det bibliskt att hafwa dem. Ty bibeln är alltid med om det, som är praktiskt.

Står i bibeln någonting bestämdt befaldt eller förbudet, då är det ett bud eller förbud, hwarefter man är pligtig att rätta sig. Står det i bibeln en underrättelse om, huru de äldsta församlingarna hafwa haft det i ett eller annat afseende, då är det en underrättelse och icke ett bud, och då ega wi att pröfwa, huruwida samma anordning lämpar sig för wåra förhållanden eller icke, samt derefter besluta. Finnes i nya testamentet ingenting talad om en sak, då må wi pröfwa och ordna den saken efter bästa förstånd. Att sålunda begagna sin kristliga frihet är fullkomligt bibliskt, såsom jag på förra häftets omslag wisat. Att deremot låta sig såsom af ett Guds bud bindas af det, som endast är en underrättelse, eller att anse någonting af Gud förbjudet derför, att det i bibeln ingenstädes omtalas, det är en i högsta grad obiblisk bokstafsträldom och alldeles icke någon **bibeltrohet**, fastän det will hafwa den berömmelsen. Detta missförstånd och denna träldom hafwa ock wållat icke så få slitningar i Guds församling till kärlekens förkolnande.

Gefle i September 1887.

P. W.

Hos Pietistens Expedition, Stockholm, kunna reqwireras följande arbeten af P. Waldenström:

Nya Testamentet. Ny öfwersättning med förklarande anmärkningar. **1:a delen.** Innehållande de fyra evangelierna jemte apostlarnas gerningar. **Pris:** inb. 9 kr.; i lösa häften 1—11 à 75 öre per häfte; lösa permar à 1 kr.

Guds ewiga frälsningsråd. 1:a delen. **Pris:** häft. 3 kr.; inb. 4 kr.

D:o. 2:a " " 4 " " 5 "

Smärtornas man. **Pris:** häft. 1: 40; w. b. 1: 75; klotb. 2: 75.

Herren är frälsaren. Pris: w. b. 2 kr.; klotb. 2: 50.
Herren är from. Pris: häft. 1: 75; w. b. 1: 50; klotb. 2 kr.
Stycken af Lifwets ord. Godtköpsupplaga. Pris: w. b. 1: 25; klotb. 2 kr.
Kristi öfwerstepresterliga förbön. Pris: häft. 40 öre; w. b. 60 öre; klotb. 1 kr.
Om Guds rike och församlingen. Pris: häft. 50 öre.
Stora äro Herrens werk. Pris: häft. 35 öre.

Herren är mitt ljus af E. J. Ekman. Pris: häft. 90 öre; w. b. 1: 20; klotb. 1: 70.
Herrens måltid af E. J. Ekman. Pris: häft. 60 öre.
Det kristliga dopet af E. J. Ekman. Pris: häft. 30 öre.
Pilgrims tillfälliga betraktelser af K. Palmberg. Pris: häft. 60 öre; w. b. 80 öre; klotb. 1 kr.
Bibliska Betraktelser utwalda ur D:r Martin Luthers skrifter af Arwid Moberger. Pris: kart. 75 öre.
Om det lilla barnet Jesus af D:r Martin Luther. Pris: 50 öre.
Missionen i Tyskland af W. Krause. Pris: 50 öre.
Föräldrars sanna prydnad af Fr. Lundgren. Pris: 30 öre.
Hemmet och söndagsskolan D:o. Pris: 30 öre.

Skrifter à 25 öre:

Om höflighet. Fader wår. Fröjden eder åt Herren. Guds barns trygghet och hopp. Det gjorde Gud. Trons lydnad. Mefiboset. Herren är min herde. Döden är uppswulgen till seger. Brefwet wid grafwen. Minnen från hafwet.

Skrifter à 20 öre:

Löfepenningen. Hwad tron är. Wår fullkomliga salighetshöfding.

Skrifter à 15 öre:

I ingen annan är frälsning. De rätta och de orätta egodelarne.

Skrifter à 10 öre:

Råd för de förlorade. I sonen är lifwet. Frälsning för alla syndare. Hwad skola wi predika. Den starke och den starkare. Den helige Andes werksamhet. Synden mot Anden. Den lefwande wägen. Den af tron rättfärdige skall lefwa. Predikan på Kristi förklaring.

Barnskrifter à 6 öre:

Barnens prydnad. Barnens bäste wän. Den rätte fadren. Barnens skyddswakt. De rättfärdiges wäg. De ogudaktiges wäg.

Skrifter à 5 öre, i paket om 25 st. 1 kr.:

Du behöfwer frälsas. Här är ännu rum. Si, jag står för dörren och klappar. Det skedde för dig. Kom äfwen du. Du will ju till himmelen. Han gick förlorad. Wet du, hwad du wågar. Blandade paket.

☞ **Wid partirequisition å Expeditionen lemnas rabatt.**

Med anledning af att en del af wåra äldre bokköpare upp
manat Expeditionen att i anseende till närwarande mindre gynsamm
ekonomiska omständigheter i landsorten nedsätta försäljningspris
å **Waldenströms Predikningar öfwer swenska kyrkans nya högmessotexter**
får nämnas, att wi äro beredwilliga tillmötesgå denna framställ
ning, och wilja wi härmedelst inbjuda till subskription å

Första och Andra årgångarna

af

Predikningar

öfwer

Swenska kyrkans nya högmessotexter

utgifna af

P. Waldenström.

Båda årgångarna innehålla 152 tryckark och priset blir fö
häftadt exemplar

5 kronor,

(icke fullt 3 ½ öre per tryckark).

☛ Boklådspriset har hittills warit **12 kronor 50 öre.**
Bundna i fyra enkla band säljas båda årgångarna för
kronor.

Subskribentsamlare torde för widare upplysningar angående
försäljningsprovision och betalningsanstånd m. m. snaraft wänd
sig till

Pietistens Expedition,
Stockholm.

Stockholm, tryckt hos A. L. Normans Boktryckeri-Aktiebolag. 1887.